

VASÁR NAP

ÁRA 10 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 360 K.
Félévre 190 K. Negyedévre 100 K.
Egyes szám ára ... 10 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam, 41. szám.

Vasárnap, október 8.

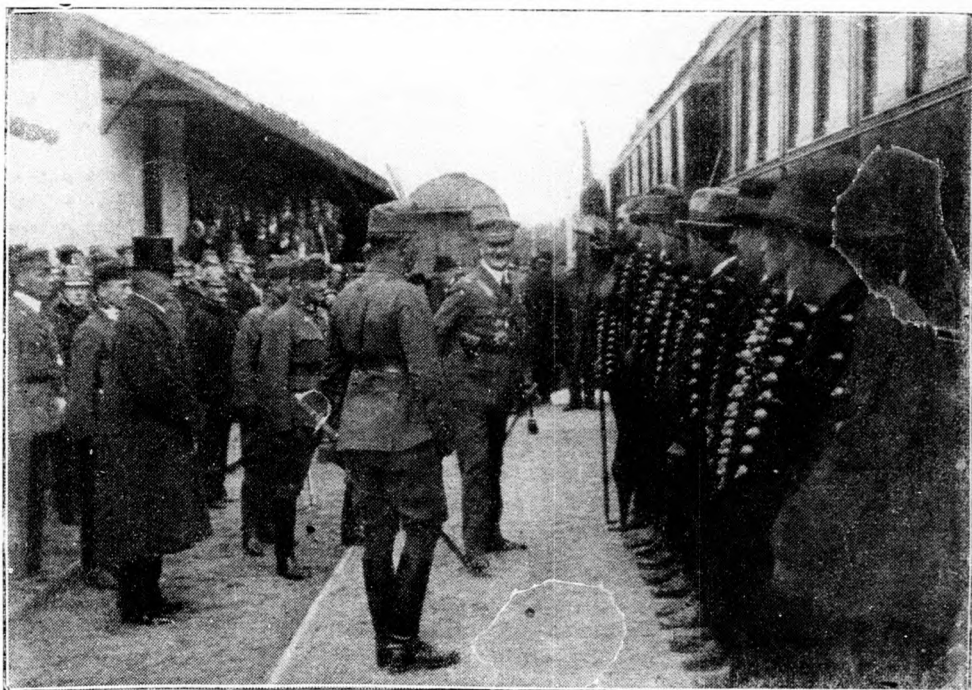
Mai számunkban kezdődik a „Petőfi” szindarab közlése

Sanda mészárosok.

(*) Vannak becsületes emberek. Sokan vannak. A trianoni béke ránkzúdította a drágaságot és nyomort. De a segítségre hívó szó nem hangzott el a pusztába. Kis falvakban megindult a gyűjtés a szegények téli kenyérére és bizony adakoznak a jószívű emberek. Gazdák, ha nem is volt jó termésük, adnak belőle. Pedig sok kell a konvencióra, bérre, vagyonváltságra, adóra és megymásra. Derék iparosmesterek se vonakodnak pár száz, vagy ezer koronát adni a könnyek törlésére. Tisztviselők fizetésük néhány százalékát ajánlják föl a nemes célra. Kereskedők, lelkészek, szövetkezetek és egyesületek egyaránt áldoznak tehetségük szerint.

De vannak bizony lelketlen emberek is. Sol felől halljuk, hogy gyakran a legmódosabb emberek zárkóznak el a «téli kenyér» mozgalmától. Sokan vannak a sanda mészárosok. Ezek a fukar alakok mindenképen takargatják fővénységüket. Gya-

korai tünet, hogy emberek, akiknek van bizony fölöslegük a bugyellárisban vagy a kamrában, másokra néznek, mit ad az. Grün Péter azt lesi, adott-e már a Kis Pál, meg a Klein Vazul?! S egyszerre megered a szája, hogy azok se adtak, hát ő se ad. Az is gyakori, hogy ha a nagybérő nem ad, vagy keveset ad, akkor valahány fukar ember van a faluban vagy a városban, mind bevarrja a zsebét. Magukban drukkolnak, hogy csak ne adjon a Grünspann nagyságos úr, mert akkor nem lesz mivel mentegedőzni.

Horthy Miklós kormányzó Gyöngyösön.

A kormányzó ünnepélyes fogadtatására megjelentek a város polgárai ősi viseletükben.

Másutt meg a gazdák az iparosokra, ezek meg a kereskedőkre néznek. Mindegyik táborban akad szájhős, aki handabandázva adja ki a jelszót, hogy egy fityingt se adunk, míg azok nem adnak. Persze akadnak hálás követői a Fülígszaj elvtársnak, mert mi sem csábítóbb, mint süketté válni a nyomorgók sirása előtt!

Ezek a sanda mészárosok erre is néznek, meg arra is néznek s ép ezért csak a maguk kötelességét nem látják. Elfelejtik a jó magyar közmondást: Mindenki a maga bőrét viszi a vásárra! Ne takarózzanak másokkal, hanem mindenki tegye meg a magáét. Ha mindenki csak azt nézné, hogy a többi adott-e már, akkor egy falat kenyeret se látna télen a nyomorgók százezernyi tömege. Akkor a könnyek megfagynak az özvegyek arcán s a kenyérért esdő kis kezek mind koporsóba kerülnek tavaszig...

Mindenki a saját portája előtt söpörjön, aztán nézze, tiszta-e a más házatája. Aki már adott és eleget, az joggal szólhat a másikra, miért nem ad. — A jó Isten is megáldja, ha embertársait jótetre biztatja, de ezt nem szóval, hanem jócselekedettel lehet legsikeresebben megtenni.

Ne legyenek sanda mészárosok közöttünk. Ne nézzük azt, hogy a nagybankárok pottom százezer koronával, a destruktív ujságtulajdonos hitvány üzézessel könnyít lelküismeretén. Azt se nézzük, hogy a híres szociáldemokrata pártkaszszának, mely sok-sok milliót szórt kortesplakátokra és ötvenezer korona fizetést se sajnál a nagyságos képviselő - elvtár-

Kép a kormányzó gyöngyösi látogatásáról.

Bozsik Pál prépost, nemzetgyűlési képviselő fogadja a kormányzót a Szent Bertalan-templom előtt.

saktól, nem adnak egy fillért se a nyomorenyhító akcióra. Mi csak a földben nyugvó hősökre gondoljunk: hát oda menjenek melléjük panaszkodni kis árváik fonnyadt, néma ajkakkal?!

Budapest, október 7.

Amiről nem beszélnek. Mindennap olvassuk az újságokban, hogy ilyen drága a búza, olyan drága a marha, megint drágul a paradicsom, meg a zöldség, burgonya, sőt a tej is. Liberális és nemzetközi újságírók mindennap pontosan felsorolják a gabonának, vajnak, tejnek, burgonyának, zöldségnek és élőállatnak az árát. Persze mindennap szidják aztán a termelőket, hogy mennyit mernek elkérni a terményeikért. Csak arról nem beszélnek ezek az urak, hogy eszébe se jutna a termelőnek többet kérni a terményért, ha az iparcikkek nem drágulnának. Arról nem beszélnek, milyen drága a ruha, milyen drága a szerszám, mennyire drágul a bolti cikk meg a gazdasági anyagok minden fajtája. Pedig ha egy kicsit utánanéznének, mindjárt megtudnák, hogy nem a mezőgazdaság kezdte a drágítást, hanem mindig a spekuláció. Arról se beszélnek, hogy mennyi sztrájk van s mennyivel drágítja egy-egy sztrájk az életet. Hiszen csak a szénbányászok sztrájkja mennyire megdrágította a téli tüzelőt? Vagy csak a termelő köteles olcsón dolgozni és semmiből élni?!

Lesujt végre az igazság! Tönkretették szegény országot. Hiszen még most is miattuk nyomorgunk. Csonka ország lettünk, ezért van drágaság. S ezt a Bécsbe szökött hazaárulók tették. Azóta talpra akarunk állni. Föltápaszkodunk, magunkra hagyatva az egész világon. Isten csudája, hogy halottaiból főtámadt ez a szegény nép. Azt hittük, hogy bűneiket bánva csöndben meghuzódnak majd a bécsi szökevények. De nem! A gonoszság nem engedí nyugodni őket. Bécsben lapokat adnak ki, melyekben szórják a rágalmakat szegény hazánkra. A legégbekiáltóbb bünt követik el: megsebzeti hazájukat árulják el s orvul támadják unos-untalan Károlyi Mihály, Jászi Oszkár, Linder Béla, Göndör-Krausz, Kunfi-Kohn és a többi októbriista, akik Bécsben jól élnek titkos pénzekben. Az egész Európa előtt befeketítenek bennünket s rossz híret költik Magyarországnak. Könnyen tehették, mert a bíróság nem ítélkezhetett fölöttük. Most végre lesujt rájuk az osztó Igazság. Az ügyészség vádat emelt a bécsi szökevények ellen s megindul a bírói eljárás. Nem szíthatják büntetlenül az aknamunkát az ország alatt. Az igazságszolgáltatás kimondja rájuk az ítéletet s megbélyegezve állnak — egész Európa előtt. Bűnrészesük lesz mindenki, aki — 48-as vagy szocialista álarcban — velük trafikál. Végtére nem is igazság, hogy aki a határon belül csirkét lop, elítélik, viszont a határon túl hazát is lehet árulni — büntetlenül.

MI HIR (A POLITIKÁBAN)

Bethlen István gróf miniszterelnök kéthetes vidéki tartózkodás után visszaérkezett a fővárosba. A miniszterelnök nyilatkozott arról a mozgalomról, amelyet Gömbös Gyula a különböző pártokhoz tartozó keresztény politikussal együtt kezdeményezett a keresztény magyarság helyzetének a megerősítése érdekében. Bethlen István gróf a maga részéről hangsúlyozta, hogy ezt a mozgalmat helyesli, mert *kívánatosnak tartotta, hogy a keresztény pártok között mutakozó személyi ellentéteket letompítsa.* A keresztény pártoknak közösen kell felvenni a harcot a radikalizmussal szemben, amely ismét felemeli fejét.

A kisgazdapárt múlt szerdai pártnapján a miniszterelnök távollétében is foglalkozott az *egységes keresztény front kérdésével.* Gömbös Gyula a maga részéről hangsúlyozta, hogy az egységes keresztény front megalakítására irányuló mozgalomnak nem a pártkereteknek megbontása a célja, és ez nem magas állásokért való harc, hanem nagy eszmék megvalósítása érdekében folytatott küzdelem. *A mozgalom különben nem irányul sem a kormány, sem a kormány egyes tagjai, sem pedig a kisgazdapárt egységének a megbontására.* Az egységes keresztény front ellen hiába áskálódnak a liberális és radikális körök, mert a kisgazdapárt feltétlenül és törhetetlenül áll vezére, Bethlen István gróf miniszterelnök mögött.

A legutóbbi minisztertanács megvitatta a *kivitel kérdését* és elhatározta, hogy a kivitelt továbbra is fenntartja, mivel a *korona értékének az állandósításában ez el nem hanyagolható tényező.* A minisztertanács elhatározta még, hogy a *kiviteli illeteket harminc százalékról ötven százalékra emeli fel.* Takarmány kivitelét azonban, tekintettel az idei szűkös termésre, egyáltalában *nem fogják engedélyezni.*

A vármegyei gazdasági egyesületek országos értekezletet tartottak. Buday Barna gazdasági főtanácsos előadói beszédjében ismerteite a gazdasági egyesületek álláspontját a földreform kérdésében. A földbirtokosságnak a törvény gyors és sima lebonyolítása az érdeke és ezért *támogatnia kell a földbirtokrendező bíróságot.* A földbirtokosságnak érdeke az is, hogy a *végrehajtás megnyugvást keltsen.* Igen fontos a bérlőszövetkezetek megszervezése és a földhöz jutottak gazdálkodását támogatni kell. *A törpebirtokosokat lehetőleg önálló kisbirtokosokká kell emelni.* A vármegyei egyesületek előadójának felszólalása után Schundl Károly dr. földművelésügyi államtitkár a kormány nevében kijelentette, hogy a földreform végrehajtásánál *a kormány minden jogos igényt mérlegel.* Ma az a helyzet, hogy a kormány *semmi esetre sem hajlandó a földreformtörvény módosítására, mert annak beláthatatlan következményei lehetnének.* A kormány és különösen a pénzügyminiszter nem zárkózik el az elől, hogy

a váltásföldeket járadékképpen adják a földigénylőknek.

A földművelési kormány különben nagy súlyt vet arra, hogy a *földreformtörvény végrehajtása ne legyen egyoldalú.* Rakovszky Iván belügyminiszter vezetésével a belügyminisztériumban már készül

a közigazgatás reformja.

A reform alapelveit a miniszter már kidolgozta és legközelebb sor kerül a szakemberek meghallgatására. *A jövő év elején a kész reformtervezetet be lehet nyújtani a nemzetgyűlésen.* A belügyminiszter a közigazgatási reformmal egyidejűleg arra is törekszik, hogy a csonka vármegyék megtartása mellett a *szomszédos csonkavármegyék közigazgatását egyesíti.* Később meglehet, hogy a nagyobb vármegyéket ketté osztják.

+MEZŐGAZDASÁG+

Szántsunk ősszel!

Irta: Gyárfás József.

Nagyon szeretném, ha e cím láttára minden gazda azt mondaná: «Minek még írni az őszi szántásról és annak szükséges és elnyős voltáról, mikor ugyanis minden be nem vetett szántómat ősszel a tavasziak alá fel szoktam szántani.» Csakhogy bármennyire is terjed az őszi szántás már a kiscgazdaságok körében is, akadt hazánkban még elég vidék, hol az őszi szántást nem tartják szükségesnek, sőt egyenesen károsnak mondják. Az ilyen gazdák részére kell újból és újból elismételni azt az aranyigazságot, hogy az őszi szántás biztosítja leginkább a tavasziak sikerültét és fokozza legnagyobb mértékben termésüket.

Először azért, mert az őszi szántás a földet arra képesíti, hogy a téli nedvességet magába vegye és a nálunk rendszeren száraz tavaszra és nyárra magában tartsa. Egyik tudósunk, Kerpely Kálmán, ezt számszerűen is kimutatta. Így egyik vizsgálatánál őszi szántásban 60 cm. mélységig egy kat. holdon március hava végén 2100 hektoliternél több vizet talált, mint a csak tavasszal szántott ugyanolyan földben. Ez pedig 27-6 mm. esőnek felel meg, szóval jó esőnek, amely után nyáron termésének megmentésére a gazda sokszor hiába sóhajtozik. Az említett vizsgálatnál is az őszi szántásba vetett takarmányrépa kat. holdankint 30 métermázsával többet termelt a csak tavaszi szántásba vetettnél. Ne várjon tehát a gazda mindent a májusi esőtől, hanem igyekezzék azt az őszi szántással pótolni. Megdönthetetlen igazság, hogy ősszel szántott földbe vetett tavaszi áll ellen legtovább a szárazságnak.

A növény kellő fejlődéséhez nemcsak nedvesség, de elegendő táplálék is kell. Ily irányban is van jó hatása az őszi szántásnak. Az általa a fagynak és levegőnek jobban kitett földben több kész, azaz a növény által könnyen felvehető táplálék képződik.

Az őszi szántással továbbá különösen az élőlő gyomokat irtjuk, vele ártunk sok kártevőnek stb.

De egyik főelőnye az őszi szántásnak az is, hogy az ősszel szántott földre tavasszal hamarabb mehetünk rá, az előbb szikkad és melegszik fel, tehát hamarabb készíthetjük el vetőre, már csak azért is, mert nem kell, sőt nem is jó az őszi szántást tavasszal újból megszántani. Az ősszel megszántott földet tehát tavasszal korábban vethetjük be. Nálunk nem egyszer száraz a tavasz és ilyenkor bizony az a gazda jár a legjobban, aki a legkorábban vetette el árpáját és zabját.

Az őszi szántásnak tehát sok az előnye, nagy a termést biztosító és növelő hatása.

Hogy lehet mégis, ha akad gazda, aki az őszi szántást károsnak vallja?

Onnét, mert néha azt tapasztalta, hogy a nem tavasszal szántott földbe vetett, illetve fészkelte kukoricája vagy burgonyája nem kelt és fejlődött úgy, mintha azokat friss szántásba tette. De hogy itt a hiba nem az őszi szántásban, hanem a gazdában keresendő, azt a Vasárnap idei 7-ik számában megjelent «Hogyan terem sokat a kukorica?» című cikkemben már elmondottam. Az őszi szántást ugyanis legkésőbb tavasszal, amint a földre állattal rámehetünk, fogással, tövisboronával, székérodallal vagy egyengetővel stb. el kell simítani. Ha ezt elmulasztjuk, száraz tavasszal úgy járunk, hogy a csak áprilisban vetésre kerülő tavasziaknál földünk teteje annyira kiszárad, hogy a vetőmag, illetve a gumó szárazba kerül és ezért ki sem kel, vagy ha ki is bujik, csak sinylődik.

Hogy az őszi szántásnak meg legyen a jó hatása, azt azonkívül legalább 20–25 cm. mélyre kell venni. Minél kötöttebb, összeállóbb valamely talaj, annál inkább ügyeljünk arra is, hogy még ősszel se szántsunk tulságos nedvesen, amikor a föld kenődik, vagy nagyon szárazon, amikor nagy rögöket ad. Igaz, hogy a tél fagyja és csapadéka sokat javíthat a szalonnás vagy rögös őszi szántáson, de nálunk

nem egyszer olyan a tél, hogy sem elég fagyot, sem elegendő nedvességet nem hoz. Ilyen tél után pedig a szét nem omlott földdel a gazda tavasszal nem tud mit kezdeni. Ősszel is tehát lehetőleg arra törekedjünk, hogy omlós legyen a szántás, ha nem is annyira, mint a nyári szántásoknál. Ezt az omlósságot pedig a tarlótoréssal biztosíthatjuk leginkább, amint azt a Vasárnap idei 28-ik számában a tarlótorés hasznos voltáról írva, részletesen elmondottam.

Ott, ahol mindeddig a földet csak felületesen, sekélyen művelték, az őszi szántásra való áttérésnél arra is kell ügyelni, hogy egyszerre az ekét ne eresszék oly mélyre, hogy az sok nyers földet hozzon fel, ami kényesebb növénynek kárára lehet.

Káros lehet az őszi mély szántás sekély talajon is, amelynek feltalaja csekély vastagságban rossz földön, kavicsos nyugszik, mely utóbbit tehát vétek volna felhozni, illetve a jó feltalajhoz keverni. Ilyen földet ősszel sem szabad mélyebben felszántani, mint ameddig a jó felsőréteg terjed és az altalajt úgynevezett *túró*—azaz a földet forgatás nélkül felporhanyító—ekével kell fellazítani. Aki ilyenhez nem juthat, még mindig jobban teszi, ha ősszel csak sekélyen szánt is, mintha a földet feltöretlenül hagyja a tavaszba menni.

Itt nincs meg a hely arra, hogy az őszi szántást és annak szükségességét, áldásos, a termést fokozó és biztosító hatását behatóbban ismertessem. Akit rövidre fogott mondanivalóm nem győzött volna meg az őszi szántás nélkülözhetetlen voltáról, de aki tanulni és haladni vágyik, annak csak azt ajánlhatom, olvassa el *Westsik Vilmos* gazd.

Tályi nagy fiairért.

Szeptember hó 24-én leplezték le Tályán (Zemplénm.) Lavotta János zeneköltő, Zempléni Árpád költő és Bernáth Béla híres szőlősgazda és nemzetgyűlési képviselő közös emlékművét nagy ünnepség keretében. Az emlékmű költségeit tizenegy hangverseny rendezésével gyűjtötték össze. Képünk a leleplezési ünnepély egyik jelenetét örökíti meg, amikor Hegyi Anna énekesnő hegedűkísérettel mellett dalokat ad elő.

tanárnak következő, kiscgazdák számára írt, füzetét: *Miben rejlik az őszi mélyszántás kiváló hatása?**

Mert aki összeáll mégsem szántja fel a tavasziaknak szánt földjét, az saját magának és hazájának ellensége. Csak azzal menthetjük meg hazánkat, ha többet termelünk. Addig pedig hiába szónokolunk és irunk a többtermésről, míg az igazi helyes talajművelés minden gazda vérébe át nem megy, míg elsősorban az őszi vagy a tél folyamán minden bevetetlen földjét fel nem szántja. *Az őszi mélyszántás a többtermelés alapja.*

A régi hordók tisztítása és kezelése.

Irta: Nyiredy Jenő dr.

Ha a hordóból a bort lefejtettük, nyomban ürítsük ki a seprőt vagy boralját s azután az üres hordót hideg vízzel mossuk tisztára. Azután pár órán át csurgassuk ki belőle a vizet, sőt ha lehet 24 óráig hagyjuk száradni s azután kénezzük és beverjük. *Az üres hordóban vizet azért nem kell hagyni,* mert a víz a kén-gőzöket (kénessavat) nagy mennyiségben elnyeli, s így a hordó levegőjétől azt elvonja s a kénezésnek nem igen lesz hatása. Másrészt a kénessavból idővel kénsav lesz, ami a hordó fáját megtámadja; de maga a tiszta víz is megrothasztaná a hordót. A nagyobb ászokhordókat úgy mossuk ki, hogy azok ajtaját kinyitjuk s egy pár sajtár vizet öntünk beléjük, s a vizet falapáttal, hordóvonóval addig locsoljuk a belső fe- nékre és oldalakra, míg a hordó teljesen meg nem tisztul. Azután a szennyes vizet a hordóvonóval kihuzzuk s szivaccsal vagy tiszta, puha ronggyal kiitatjuk, s ezt a műveletet annyiszor ismétljük, míg a hordóból kikerülő mosó- víz teljesen tiszta lesz.

A kisebb hordókat pedig úgy mossuk ki, hogy az aknanyílásba helyezett töltikén vagy tölcserén át hideg vizet töltünk beléjük, azzal jól összerázzuk, meghengergetjük s azután a szennyes vizet a hordóból kiöntjük, a mosást addig ismétljük, amíg a hordóból kiöntött víz tiszta nem lesz.

A mosás után a hordókból a vizet kicsepegetjük. A hordókat kiszáradni hagyjuk, majd a nagyhordók ajtait behelyezzük, kikénezzük és beverjük.

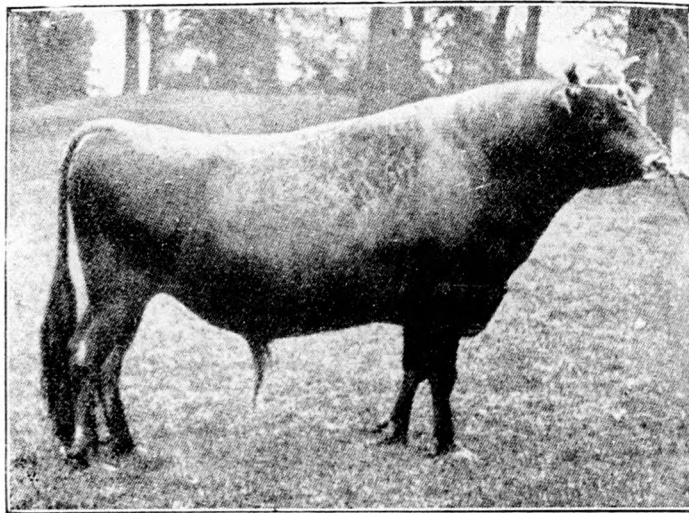
Ha a hordók üresen állnak, úgy célszerű a kénezést minden hónapban egyszer megismételni, hogy a penésztől és romlástól megóvhassuk. Helyesen járunk el, ha a kénezés idejét a hordókra följegyezzük, vagy ha a kénezést mindig a hónap egy előre meghatározott napján végezzük, hogy így sem főlölegesen ne kénezzünk, sem azt el ne hanyagoljuk.

A hibás, beteg vagy gyanús bort tartalmazó hordó a kiürítés után gőzöljük vagy forrázzuk ki azonnal. Ha a bor ecetes volt, akkor a kiürített hordót a gőzölés vagy kiforrás után célszerű lesz még 2–3% os forró szóda- oldattal is kiáztatni s azután forró, majd hideg vízzel többször kiöblíteni. Az ilyen hordóba azonban értékesebb bort legalább is jó ideig ne tegyünk.

Ha az olyan hordókba, amelyekben új vagy erjedő borok voltak, olyan ó-borokat akarunk fejteni, amelyeket az erjedéstől kimélni, óvni akarunk, akkor ezeket a hordókat ki kell előzetesen gőzölni vagy forrázni.

A hegyaljai, úgynevezett darabban tartott boroknál előfordul, hogy a bor felszínére emelkedett seprő a hordó falára szárad. Ezt a reászáradt seprőt egyszerű mosással eltávolítani nem lehet. Ha az ilyen hordóba más bor kerül, és pedig magasabban, mint a reászáradt seprő szintje, úgy e régi seprős maradék lassan-lassan leázik, nemcsak zavarossá teszi a bort, de elronthatja a bor ízét, sőt annak megbetegedését is előidézhetheti. Az ilyen hordót ki kell fenekelni s a reászáradt seprőt vízzel és drótkéfével tisztára kell mosni.

Ha vörösboros hordóban szükségből fehér bort akarunk elhelyezni, akkor ezeket a hordókat is ki kell gőzölni, illetve forrázni s azután forró szódaoldattal ki kell áztatni, mindaddig, míg a hordóból kiöntött mosóvíz teljesen tiszta marad.

Jersey bika.

A penészes hordóból nem lehet a penészt egyszerű mosással, forrázással vagy gőzöléssel eltávolítani. Sőt a közvetlen forrázással és gőzöléssel még nagyobbítjuk a hibát, amennyiben a forró gőz és víz eddig csak a hordó felületén levő penészt beviszi a fa belsőbb rétegeibe, ahonnan eltávolítani azután majdnem lehetetlen. Épen ezért először is fenekeljük ki a hordót s a penészt az esetleg ott levő borkövel együtt, a fa felszínéről s minden hozzáférhető mélyedéskből lehető leg gondosabban le kell kaparni, s erős gyökér- vagy drótkéfével jól lekefélni, s a lekapt penészt szárazon a hordóból ki kell a kefével söpörni. Most a hordóba *hideg vizet* öntünk s azt a dongák hossza irányában kefével alaposan kimossuk, többször kiöblítjük, végül többször kiforrázzuk s lehülés után ismételt kiöblítjük, kiszá- rítjuk és kikénezzük.

Ha a hordó el van hanyagolva, régóta penészes, úgy hogy a penész a hordó fájába is behúzódott, akkor a dongák belső felületét le kell gyalulnunk, vagy hordókaparóval a fa felületét annyira le kell kaparnunk, míg az egészséges, tiszta faréteget el nem értük. Most a fent leírtak szerint a hordót *először hideg vízzel* és kefével alaposan lemossuk, kiforrázzuk és kikénezzük.

A leggondosabban tisztogatott ilyen hordóba is először csak olcsóbb bort tegyünk.

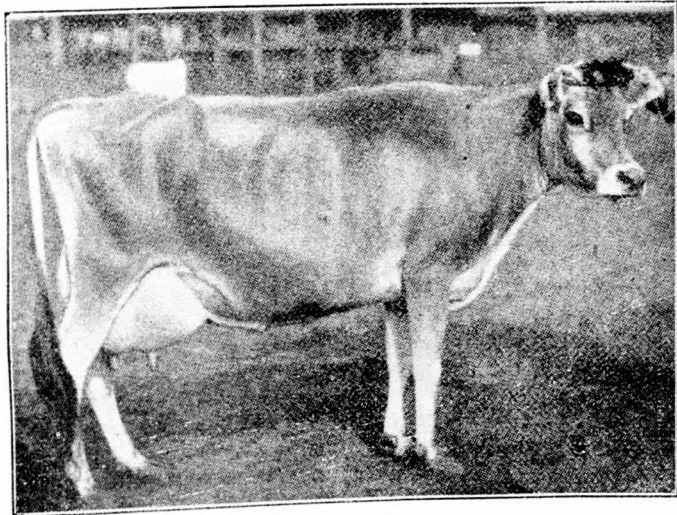
Sokáig üresen tartott és rendszeresen kénezett hordók fájába a kén mélyen behatol. Ezeket a hordókat jól ki kell mosni, kiforrázni és többször ki kell áztatni, mert más- képen a belefejtett bor rosszízű és záptojásszagú lehet.

Talajoltás. Évekkel ezelőtt reájöttek a természettudósok arra, hogy bizonyos fenyőfélék és pillangós virágú növények némely talajon nem növekednek, de kielégítő, sőt jó fejlődést tanúsítanak akkor, ha olyan földdel keverjük meg talajunkat, melyen előbb fenyőt vagy az illető pillangóst jó eredménnyel termeltek. Csakhamar megállapították azt, hogy itt az illető növények bizonyos, a talajban élő speciális baktériumokat igényelnek: amely talajban ezek hiányoznak, ott ők elcsenevésznak. Így a régi talajjal tulajdonképp baktériumok vitetnek át az új telepítési helyre. E felfedezés után bizonyos baktériológiai laboratóriumok tenyészteti kezdtek az illető baktériumokat és a talaj vagy a vetőmag ojtására forgalomba hozták. A magyaróvári országos növényter- melési kísérleti állomás is végzett kísérleteket ilyen laboratóriumi készítménnyel és megállapította, hogy az «Azotogen» nevű szer legtöbb esetben növelte a vizsgált pillangós növények (borsó, bab stb.) terméseredményét. Az említett ojtóanyag gyökérgumó- baktériumtenyésztés és minden egyes pillangós virágú növényre külön-külön készül, mert minden növényfajnak gyökerén más-más baktériumfaj él. Hoznak forgalomba újabb — nagy reklám- mal — más talajoltóanyagokat is, de ezeknek vásárlásától egylőre tartózkodjunk, mert hatásuk kipróbálva hazánkban nincsen.

* Megrendelhető a Vasárnapi kiadóhivatalánál. Ára 6:60 K.

A jersey. (Képekkel.) A hasonnevű kis angol sziget hazája ennek a kis marhafajtának, mely jó tejelőképessége és tejének nagy zsirtartalma révén világhírre tett szert. A jersey tipikus képviselője a túlfinom, igényes, kevésbé ellenálló tejelő állatnak, melynek kitenyésztésénél az egyoldalú tejtermelés felhajtásának a szervezet szilárdsága és ellenállóképessége áldozatul esett. Színe borzderes, melynek minden árnyalatát feltalálhatni a jerseynél, de leggyakoribb és az amerikai farmerektől leginkább kedvelt az öre emlékeztető szín. Erdőmenti legelőn a jerseygulya a távolból tényleg özek benyomását kelti a szemlélőben. A bikák rendszerint barnásfeketék; a rigószáj és hátszaj ezeknél általános; némelyik a hátán és oldalon almázott is. A jersey tehén igen kicsi termetű, alig éri el a riska és mokány test tömegét. Marmagasságban a tehenek csak 120 cm.-esek, a bikák 135—138 cm.-esek. A bikák sokáig hágóképesek; nem ritka az oly példány, mely 12 éves korában is tenyésztésben van, mi valószínűleg a tenyésztésvidéken divó legeltető és rendszeresen jármazó szokásnak a következménye. A tenyésztés kiválasztásánál elsősorban a szülők termelőképessége, tehát a származás jön tekintetbe. A borjak születési súlya átlagosan 24 kg., de akadnak olyanok is, melyek 19 kg. súllyal jönnek a világra. A kis jersey borja csak 5—6 napig marad anyja mellett és szopja ennek tőgyét; egy hét elteltével kis boxokba vezetik át és ott edényből itatják. Az üszöket korán, 15—16 hónapos korukban már bikához vezetik. A jersey tejében átlagosan kétszerannyi a zsír, mint a nálunk tenyésztett fajtákban (6%); akad olyan, melynél a zsirtartalom a 7%-ot is túllépi, míg másoknál esetleg 4—5%-ra süllyed. Az évi tejtermelés 2000—2500 literre tehető, de nagyon sok jersey tehén 3000, sőt 3500—3600 liter is ad évente. Ha most már kiszámítjuk, hogy 2500 liter 5·25%-os tejjel mennyi vaját termel e kis tehén, akkor 150 kg.-os eredményre jutunk. Amerikai feljegyzések szerint ott még nagyobb termelőképességű tehenek is akadnak. Így a «Mary Annie» nevű világhírű jersey tehén 1 évi tejéből 349 kilogramm, «Brisson Bella»-éből 466 kilogrammot köpültek, a «Jersey sziget királynője» néven ismert tehénke pedig naponta 1·545 kg. vajjal ajándékozta meg gazdáját. Nálunk e kis szarvasmarhafajtát nem tenyésztik, mert igazni alig lehetne, levágásakor kevés húst adna, másrészt e jó tejet is csak erélyes abraholás ellenében lehet tőle várni. A mi szélsőséges éghajlatunk alatt kényes borjai is hullékonyak lennének.

Hogyan kell a házinyűlbőrt szárítani? Felhívták a figyelmünket arra, hogy a házinyűl bőrének értékesítése körül mindig nagy hátrányok származnak a tenyésztőkre azért, mert a bőr lenyuzását és kiszáraitását nem végzik kellő gonddal. A gyártáshoz pedig csakis olyan bőrok alkalmasak, amelyek rendszeren és szakszerűen vannak kezelve és szárítva. Ezért szükségesnek tartjuk a helyes kezelés és szárítás teendőit röviden ismertetni. A legfontosabb, hogy a bőr zsákformában fejtessék le és azonnal a leluzás után a szőrével befelé vagy egy deszkára, vagy pedig egy villaalakú faággal oly módon feszíttessék ki, hogy a bőr simán száradjon meg és ne legyenek rajta ráncok, mert ahol a bőr összezugsorodik, azon a részen a szőr beáztatás után kihull és emiatt értéktelenné válik, holott, ha a bőr jól van megszáraitva, ami alig kerül fáradságba, a gazdaközönség tetemesen magasabb árakat fog elérni a bőrokért. Ajánlatos még a bőrok szakszerű szárítása, továbbá az állatokat csak akkor kell leölni, ha már jól kifejtettek, mert apró fiatal nyúl bőrnek semmi értéke nincs.

Jersey tehén.

Makkoltatás. A tölgy- és bükkerdők makktermése, valamint a talajukban található csímaszok, hernyók, egerek, gombák stb. jó táplálékot nyújtanak a sertésnek. A tölgy-makk sokkal értékesebb, mint a bükk, mert ez utóbbi kisebb, durvább héjú, nehezebben feltörhető, az utána képződött zsír olajosabb és kevésbé tartós. Ezen okból 30% al kisebb értékűnek tartják. A makkoltatás október elején kezdődik. A makkról a hizót akkor kell lehajtani, mikor már nem keres mohón, hanem csámcsogva eszik. Normális viszonyok közt ez jó erdőben 9—10 hét múlva szokott bekövetkezni.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Románok által megszállt területen van illetőségi helyem. A háború után Mezőhegyesen telepedtem le, ahol meg is nősültem. Most vissza szeretnék költözni. Hogyan volna ez lehetséges? (S. J., Mezőhegyes.) — **Felelet.** A repatriálás végett forduljon a budapesti román követséghez.

Kérdés. Haszonbérleti szerződésben az kötöttem ki, hogy a szár- és szalmafélét köteles vagyok a birtokon hagyni, ha a haszonbérlet lejár. Ezek szerint a töreket elvihetem-e? (B. F., Cziabakháza.) — **Felelet.** Nem, mert a törek a szalmafélékben befoglaltatik.

Kérdés. Húsz éves elmúltam, katona még nem voltam, ki-mehetek-e Amerikába, ha hajójegyet is szeretnék? (Babocsa.) — **Felelet.** Magyar utlevelet csak akkor kaphat, ha a honvédelmi miniszter engedélyezi. Az amerikai követség láttaozást (vizumot) csak akkor ad, ha meg van a kiutazáshoz szükséges pénzüsszeg és az amerikai rokonok közjegyzői okirattal kötelezik magukat arra, hogy önt munkanélküliség esetén eltartják és ha az évi kivándorlási létszám még nem telt be.

Kérdés. Tessék tudatni velem tréfás könyvek címét és árát? (M. J., Nagypáll.) — **Felelet.** Anekdoták 60 K, Kis tréfák 60 K, Göre Gabor bíró úr 68 K, Durbints sógor 68 K. Egy könyv árához 17 korona postaköltséget kell mellékelni, minden további könyv postaköltségére pedig még 1—1 koronát kell küldeni.

Kérdés. Mint hadiözvegy újra férjhez mentem és azóta nem kapom nyugdíjamat és gyermekeim után a neveltetési járulékat. Hova forduljak, hogy az illetményeket ismét kapjam? (K. I., Tiszaföldvár.) — **Felelet.** Ha a hadiözvegy nem hadirokkanthoz megy férjhez, nyugdíjogosultságát elveszti, azonban gyermekei részére tovább is jár a neveltetési járulék. A neveltetési járulék további fizetése végett tessék a járási székhelyen lévő népgondozó kirendeltséghez fordulni.

Kérdés. Gyümölcsfákat hol és milyen árban szerezhetek be? (Több kérdezősködőnek.) — **Felelet.** Az Unghváry r.-t.-nél Cegléden. A gyümölcsoltványok legmagasabb ára darabonként 250 korona.

Kérdés. A «Büvészet» című könyv mennyibe kerül? (J. S. T.) — **Felelet.** A könyvet 89·50 K beküldése mellett postaköltségmentesen küldi meg kiadóhivatalunk.

Kérdés. 1. Molnár István: «Gyakorlati gyümölcsstermelés» című könyve mennyibe kerül? 2. A «Vasárnapi Könyv» megjelenik-e? (iff. S. I.) — **Felelet.** 1. A könyvet 107 korona előzetes beküldése mellett postadíjmentesen küldi a kiadóhivatal. 2. Igen, a szerkesztőség Budapest, IV., Ferenciek-tere 3. szám alatt van.

Uj harangok. Gróf Esterházy Móric a Harangművek r.-t.-nél rendelte meg az új harangjait, melyeket nagy ünnepséggel szenteltek fel. Az egyház bőkezű kegyura ezen alkalommal a következőket írta a Harangművek igazgatóságának: «Örömmel közlöm, hogy a szentelés szeptember hó 17-én szerencsésen végbement. Különösen az «F» harang utórezgése tetszett. Fogadják köszönetemet előzékenységükért és pontosságukért». — Gecsey Lajos szentzéki tanácsos írja Olaszliszkáról a Harangműveknek: «Mit szóljak a harangról? Az árpádkori csonkatoronyból gyönyörűen messzeható édes, bús, bánatos hangjával nemcsak a Tokaj-Hegyalja nektárt termő vidéke, de a Bodroghköz Tiszarónáin élőknek is hirdeti Isten dicsőségét szegény Hazánk szeretetét és feltámadását».

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Műkedvelőinkhez!

Lapunk 37-ik számában már felhívtuk olvasóink és különösen műkedvelőink figyelmét arra, hogy a Petőfi-ünnepségekre *Turchányi Istvánnal* darabot irattunk. A darab közlését mai számunkban kezdjük el és előreláthatólag három-négy számban végzünk vele. Most, amikor már a darab beszél saját magáért, csupán azt a kérésünket ismétljük újra, hogy a falvak Petőfi-ünnepségeinek rendezői iktassák programjukba a «Petőfi»-t, mert izzó magyarsága, bájos meséje, magvas gondolatai és kitünő szerepei minden másnál lelkesebben szolgálják a Petőfi-kultuszt. Ha a darabban kapcsolatban valakinek felvilágosításra van szüksége, forduljon hozzánk; most is, mint mindenkor, készséggel állunk olvasóink rendelkezésére.

A kormányzó meglátogatta Heves- és Zemplénnvármegyéket. Horthy Miklós kormányzó az elmúlt hét csütörtökjén megszemlélte Heves- és Zemplénnvármegye helyőrségeit. Útjában először Gyöngyös városát érintette, majd Egerbe utazott, ahol Szmracsányi Lajos érsekkel az érseki díszhintóban a vármegyeházára hajtatott. Az egyházi küldöttség előtt kijelentette, hogy a magyar egyházak mindig különös gonddal ápolják a magyar eszmét és kérte őket, hogy különösen az ifjúság lelkében növeljék a hazaszeretet szellemét. Felszólította a város lakosságát, tartson ki türelemmel a munkában. Ne engedje, hogy munka nélkül maradjon és ínséget szenvedjen az, aki dolgozni akar. A helyőrség megszemlélése után résztvett a kormányzó a tiszteleterre adott ebéden. Pénteken Miskolc városát látogatta meg s közben Mezőkövesd állomásán fogadta a város küldöttségeit. Miskolcon a gyakorlóterem felállított csapatok felett tartott szemlét, majd buzdító beszédet intézett a katonasághoz. Az egyházi és polgári hatóságok üdvözlő szavaira válaszolva összetartásra intett és rámutatott arra, hogy az a nép, amely pártoskodásban meghasonlít, menthetetlenül elpusztul. Magyar a magyarnak nem lehet ellensége. A meddő bírálgatás nem alkotás, hanem rombolás. Mindenki munkálkodjék csüggedést nem ismerve, egymással összefogva a haza újjáépítésén. Miskolc után Szikszót, majd Garadnát látogatta meg a kormányzó, szombaton pedig Sátoraljaújhelyre utazott. Itt részt vett a város díszközgyűlésén, ahol Homoky csendőrtiszthelyettest avatták vitézzé. A helyőrség megszemlélése után a katonai étkezde termeiben ebéd volt, délután pedig Horthy Miklós kormányzó különvonatán visszatért a fővárosba.

Konstantin görög király lemondott a trónról fia javára. A antant jegyzéket intézett Kemal pasához, illetve az angorai török kormányhoz, amelyben meghívta fegyverszüneti tárgyalásokra. Kemal a tárgyalások megkezdésének feltételül egész Tráciának és Konstantinápolynak Törökországhoz való visszacsatolását szabta meg. Azt azonban, hogy ilyen előfeltételekkel is elfogadják-e a meghívást, még nem közölte a szövetségesekkel. Amíg az angol-török ügy ebbe a helyzetbe jutott, Görögországban nagy események játszódtak le. A hadsereg nyílt lázadásban tört ki, lemondatta Konstantin királyt a trónról, őrizetbe vette, minisztereit letartóztatta s György herceget ültette trónra. A hatalmat Görögországban Venizelosz, volt miniszterelnök ragadta ismét magához, aki Párisba utazott, hogy a görög ügyet rendezze. Az új kormány folytatni akarja a harcot a törökök ellen Trácia visszafoglalásáért. Anglia veszélyeztetve látván érdekeit, ultimátumban szólította fel Kemal pasát a semleges zóna kiűrtésére. Kemal válaszában kijelentette, hogy hajlandó erre, ha az angol csapatokat is visszavonják. A keleti kérdés tehát még mindig tisztázatlan s elkerülhetetlennek látszik az angol-török háború.

Konstantin görög király,

aki a görög forradalmárok kivánságára lemondott a trónról. Felesége Zsófia királyné, II. Vilmos császár nővére. Konstantin király most már másodízben kénytelen trónját elhagyni a forradalmak miatt. Alig néhány éve, hogy a nép visszahívta trónjára és száműzte Venizeloszt, a köztársasági mozgalom vezérét, most pedig a görögök veresége miatt ismét Venizelosz került az események élére. A király Palermo szigetére menekült.

Apáthy István meghalt. Apáthy István dr., a szegedi Ferenc József tudományegyetem európai hírvé professzora, a mult szerdán délután hosszas betegeskedés után 59 éves korában meghalt. Apáthy István a kolozsvári egyetemen az élettan tanára volt s egyben igen jelentékeny politikai szerepet is játszott. A fegyverszünet után Keletmagyarország kormányzójává nevezték ki és ebben az állásban élénk ellenállást fejtett ki a román terjeszkedés szemben. A román megszálló csapatok fogságba hurcolták és hosszú, szenvedésekkel teli vizsgálati fogság után halálra ítélték. Később a halálos ítéletet megváltoztatták és Apáthy a politikai foglyok kicserélésekor Csonkamagyarországra térhetett. Az oláh börtönökben szerzett betegségéből azonban nem tudott többé gyógyulni. Nápolyban keresett pihenést és egy ottani tudományos intézetben szerette volna a háború előtt megkezdett tudományos kutatásait folytatni. Ám betegsége megbénította munkabírását. Hazatért és az időközben Szegedre helyezett kolozsvári egyetemen újból elfoglalta tanszékét. Megroskadt szervezete ezt sem bírta sokáig. Halála érzékeny vesztesége a tudományos világnak, mert nevét mindenütt ismerték, becsülték. Szegeden helyezték örök nyugalomra őriási részvét mellett.

A pestmegyei jegyzők megvetésüket fejezték ki Peyer Károly képviselővel szemben. Pestvármegye székházában szerdán gyűlésre gyűltek össze a pestmegyei jegyzők. A közgyűlésen Koncz János csepeli főjegyző elnökölt, aki megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a jegyzők tekintélyét a szociáldemokraták minden eszközzel tönkretenni igyekezzenek. Koncz indítványára a közgyűlés egyhangúan rosszallását és megvetését fejezte ki Peyer Károly szociáldemokrata képviselővel szemben, aki nemrég a palament ülésén sértőleg nyilatkozott a jegyzői karról. A gyűlés ezután felemelte szavát ama vád ellen is, amely szerint a földreform végrehajtását a jegyzők késleltették. Végül elfogadták azt az előterjesztést, hogy a jegyzők magánmunkálatainak díját az eddiginek ötvenszeresére kívánják felemelni. A díjszabás legmagasabb tétele sem haladhatná túl azonban a tízezer koronát.

Indiai szövetségi vezetők látogatása a Hangyánál. Évről-évre több külföldi vendég keresi fel tanulmányozás céljából a magyar szövetségeket. A napokban messze keletről, Indiából járt itt két előkelő szövetségi ember és pedig *K. B. Naidu* szövetségi igazgató és *K. Balakrishna*, Madrasnak, India egyik legnagyobb városa szövetségi központjának vezetői, akik áprilistól tartó tanulmányútiukon felkeresték Európának jóformán minden nagyobb szövetségi központját. Hozzánk a Szövetségek Nemzetközi Szövetségének londoni központjától és ennek ajánlatára jöttek el, amely központ alapos ismerője a magyar viszonyoknak és a fajokon hindu szövetségeknek különösen figyelmébe ajánlotta a magyar szövetségi mozgalom tanulmányozását. Kiváló szövetségi bajtársaink négy napig időztek Budapesten, mint a Hangya vendégei. Előzőleg a hitelszövetségi kérdésekről tájékozódtak, amelyekről *Korányi Frigyes* báró, az Országos Központi Hitelszövetség elnöke nyújtott kimerítő felvilágosítást. A Hangyánál *Balogh Elemér* vezérigazgató fogadta a vendégeket s az ő kalauzsolása mellett apróra megtekintették úgy a törzspótlékot, mint a Hangyaipar részvénytársaság telepeit, nemkülönben a Hangya raktárait. Különös elragadtatással szemléltek a Czeplédy-úti nagy tárházat, melyhez hasonló arányú szerintiük még Angliában is kevés akad. Megtekintették a főváros nevezetességeit is. Időközben természetesen alkalmat kerestek arra, hogy a Hangya forgalmáról, technikai berendezéséről, a kötelékébe tartozó szövetségekkel való összeköttetéséről kellő tájékozódást szerezzenek. Azzal az ígérettel távoztak Budapestről a messzi földről jött látogatók, hogy tapasztalataikat Indiában könyv alakban teszik közzé a mintegy húszezerre tehető hindu szövetségek tagjainak okulására.

Bűnhődnek a bécsi hazaárulók. A budapesti büntető-törvényszék az ügyészségnek utasítást adott a Bécsbe menekült hazaáruló szökevények elleni nyomozás munkájának megkezdésére. A nyomozás ki fog terjedni az emigránsoknak azokra a bűncselekményeire, amelyeket a sajtó útján követtek el, továbbá a legutóbbi bécsi interparlamentáris értekezlet alkalmával elkövetett aknamunkájukra, amikor rágalmozó röpírtakat terjesztettek Magyarországgal szemben az értekezlet tagjai között. Az ügyészség az állami és társadalmi rend védelméről szóló törvény alapján megkezdte a nyomozást az emigránsok ellen. A nyomozás egyelőre *Lovász Márton*, *Hatvani Lajos* báró, *Szende Pál*, *Jászi Oszkár*, *Kunfi Zsigmond* és *Hock János* bűncselekményeire kíván világot vetni s ha a kellő bizonyítékokat sikerült beszerezni, az ügyészség elkészíti a vádiratot ellenük. Az állami és társadalmi rend védelméről szóló törvény felhatalmazást ad arra, hogy a törvény ellen vétők vagyona bűnügyi zárlat alá vésse és el is koboztathassék. Ha a bécsi emigránsok nem volnának megidézhetőek a tárgyalásra, a bíróság távollétükben is hozhat ítéletet s bűnösségüket, valamint vagyoni felelősségüket megállapíthatja. Az ügyészség munkáját nagyban meg fogja könnyíteni a hazaárulók elleni eljárásban az, hogy a bécsi magyargyalázó lapokban saját nevük alatt irtak cikkeket.

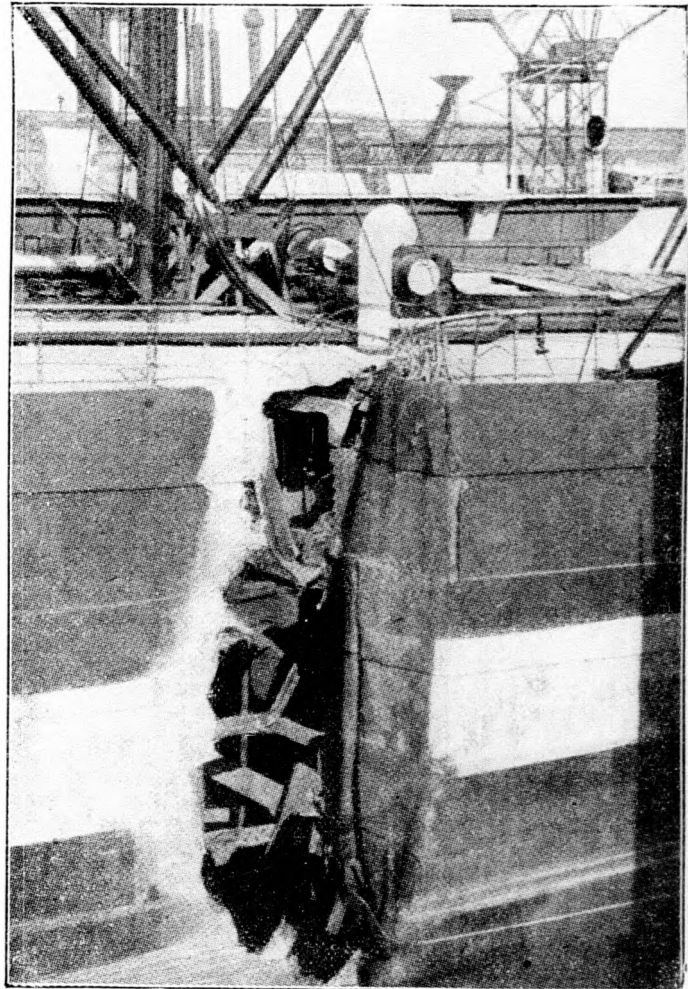
Negyedik kocsiosztályt léptetnek életbe az államvasutakon. Hogy az utazást a tarifaemelés ellenére is lehetővé tegyék a legszegényebb néposztálynak, illetékes helyen elhatározták, hogy a közeljövőben külön negyedik osztályu kocsikat iktatnak forgalomba. Erre a célra a teherszállító kocsik egy részét szándékoznak átalakítani, olyformán, hogy azokba lócaikat szerelnek fel és a kocsik fűtésére kályhát állítanak be.

Éjszakai szerenád — búzavalutáért. Szentesen néhány nappal ezelőtt az ottani cigánybanda primása levelet kapott *Csete László* gazda névaláírásával, melyben a gazda üzenetet küld a primásnak, hogy éjszaka egy városzerte ismert csinos fiatal leány ablaka alatt adjon éjjeli zenét. A levél a cigányok fáradozásáért egy zsák búzát helyezett kilátásba. Elkövetkezett a kérdéses éjszaka és a cigányok hol búsongó, hol talpalávaló magyar nótákat csaltak elő a hegedűkből. A kilátásba helyezett gazdag jutalom ugyancsak felbuzdította őket. Másnap azonban fordult a különös história, mert kiderült, hogy *Csete uram* nevével valami ifjú visszaélt és a cigányok egy árva krajcárt se kaptak muzsikájukért. A csalódott cigányprimás máskor ugyancsak meg fogja gondolni, adjon-e szerenád — búzavalutáért.

Ötszáz ezer koronás bankókat nyomtat Ausztria. Osztrák kormányrendelet alapján az Osztrák-Magyar Bank új ötszáz ezer koronás bankjegyeket bocsát ki. Ez a pénzjegy Ausztriában nem is nagyon ritka, mert egy munkás havonta másfél milliót is megkeres s örül, ha ezt a pénzt nem százasokban kapja.

A villámcsapás borzalmas robbanást idézett elő egy olasz erődben. Az elmúlt hét csütörtökjének éjjelén Spézia olasz város közelében a Muggiano és Pertusola községek között levő Falconara-erőd löszerraktára villámcsapás következtében felrobbant. Az éjjel óriási vihar dühöngött a környéken. A vihar során villám csapott bele a Falconara-erőd löporraktárába és ezt felrobbantotta. A robbanás óriási rombolást vitt véghez. Tíz-tizenöt kilométernyi körzetben több község, így *Santa Teresia*, *Pitelli*, *Muggiano* és *Lerici* házai és épületei a robbanás és az ennek következtében keletkezett tűzvész folytán teljesen elpusztultak. A jelentések több száz halotról és sebesültről számolnak be. A spéziai kórházba teherautókon legelsőknek behozott sebesültek elmondták, hogy a lakosságot kimondataatlan rémület fogta el és szív-facsaró jelenetek játszódtak le. A nagy kiterjedésű Fiátgyárat, amely közvetlenül az erőd mellett volt, a robbanás szinte elsöpörte a föld színéről. A szerencsétlenség hírére Spéziából a különböző járművek egész raja sietett orvosi és egyéb segéllyel a sebesültek segítségére, akiket, mivel a spéziai kórházak csakhamar zsúfolásig megteltek, utóbb már a liguriai tengerpart több más közeli községében helyezték el. A mentés munkáját nagyon megnehezítette a teljes sötétség és a vihar szakadatlan dühöngése.

Aki két évig a jobb oldalán hordta a szívét. *Weisz Lajos* kotai lakos két és fél évvel ezelőtt mellhártyagyulladásban megbetegedett s ennek utóhatásaként egy izzadmány keletkezett, mely szívét egészen áttolta a jobboldalára. Kezelőorvosai azóta állandóan figyelték és az izzadmány többszöri eltávolításával sikerült elérni, hogy a szív újra visszament a helyére. *Weisz Lajos*, míg a szíve a jobboldalán dobogott, eltekintve bizonyos légzési nehézségektől, semmiféle változást nem vett észre és általában jól érezte magát.

Hajóösszeütközés az Elba-folyón.

Az Elbán (Németország) a napokban két gőzös összeütközött. Képiünk a szerencsétlenül járt gőzös behasított oldalát mutatja be.

Öt milliárd a rákbetegség leküzdőjének. Az angol orvosszövetség felkérte a kormányt, hogy szavazzon meg 500.000 font sterlinget a rákbetegség orvosszerének kutatására, ami magyar pénzben öt milliárd koronát tesz ki.

Földrengés volt Budapesten. Az elmúlt kedden délután hat óra tájt a fővároson *gyöngye földrengés vonult végig*, melyet a város több helyén nyilvánvalóan meg lehetett állapítani. Egyes lakásokban megmozdultak a képek a falakon s az órák megálltak. Különös véletlen, hogy a Tudomány Egyetem földrengéstani intézetének földrengéstfigyelő készüléke éppen javítás alatt állott és műszerekkel a ritka eseményt nem lehetett megállapítani, illetve megfigyelni.

Titkos eset Boldogkőváralján. Abaujtornamegye *Boldogkőváralja* nevű községben *Jaczenkő* Lajos ottani lakos házában ugyancsak furcsa esett történt a minap. A Jaczenkő család egy nap délutánján elment valahová és bezárták a lakásokat. Mikor hazaérték megdöbbenve vették észre, hogy *az előszobának padozata eltűnt, a szoba bútorai sehol sem láthatók és a falak között feneketlen mélység látong.* Az eset annál meglepőbb, mert a ház teljesen jó állapotban volt és arról sem tudnak, hogy az épület alatt valamiféle üreg is lett volna. A sajátságos esetről csupán egy asszony szerzett tudomást, aki a ház falához támaszkodva kiünn olvasott és holmi tompa zuhanást hallott.

A király szakácsa a bíróság előtt. 1920-ban *Csik Rezső* szakács, aki a tanuvalomások alapján IV. Károly király szakácsa volt, szolgálatadójának, *Bánó* József dr. ügyvédnek, lakásából 100.000 korona értékű ruhaneműt és ékszert lopott el. A budapesti királyi ügyészség lopás és csalás bűntette címén emelt vádat ellene és ezért *két és fél évi fegyházra* ítélte. A vádlott az ítéletben megnyugodott.

Furcsa társalgás. *Kubelik* világhírű hegedűművészt egyszer egy igen előkelő társaságba hívták meg s a hangverseny után a ház úrnőjével egy sarokba vonult vissza. Egy hölgy a vendégek közül nagyon szeretett volna a művészsel megbarátkozni s nagyon elfogódott hangulatban közeledett hozzá. A művész tehetsége és játéka annyira elragadta, hogy ezzel a csodálatos szellemmel szemben csöndött mondott minden társalgási képessége. A művész közelébe érve szavakat keresett, amelyekkel a társalgást megkezdhetné volna. Hirtelenjében azonban csak ez jutott eszébe:

— Bocsásson meg!... zsebkendője kilátszik a zsebéből, még ellophatják...

— Nagyon köszönöm a gondoskodását — felelte *Kubelik*, — úgy látszik *Őn jobban ismeri a vendégeket, mint én!*

Akiket három évig hittek a cári család tagjainak. Oroszország egyik kolostorába még 1919-ben beállított egy asszony két gyermekével s azt kérte, hogy adjanak nekik menedéket. Az orosz papok készséggel teljesítették a kérést. Később az egyik papnak feltűnt, hogy *a befogadott asszony nagyon hasonlít a megölt cárnőhoz* s gyermekei is igen előkelően viselkednek. Csakhamar elterjedt a kolostorban a hit, hogy a cárnőt és két gyermekét nem ölték meg a bolsevikok s hogy hozzájuk menekültek most. Az asszony kezdetben mitsem tudott erről a hiedelemről. Lassacskán a környék is tudomást szerzett a kolostor vendégeiről s rengeteg élelmiszert, ajándékot küldöttek nekik titokban. Később az asszony is megtudta, minek köszönheti a lakosság kedveskedését s *az önmagától adódott helyzetet iparkodott önmagára és gyermekeire nézve hasznosítani.* Közben az ajándékok mind nagyobb tömegben jöttek, különösen a földművesektől, akik között messze vidéken elterjedt a cárnő életbenlétéről kelt hír. A szovjethatóságok végtére is megszimantolták a nagy titkot s a kolostor vendégeit elhurcolták és bebörtönözték. De híruk már annyira elterjedt, hogy *kiszabadították mindhármukat.* Azóta, három esztendője, jártak mindenfelé, mint a cári család megmenekült tagjai. Ennek az évnék augusztusában azonban újra letartóztatták őket a vörösök s bíróság elé állították. A tárgyaláson kiderült, hogy *a cárné egy tanítónak az elvált felesége, a cár fia pedig diák, akit rossz magaviselete miatt még a régebbi szigorúbb erkölcsi világban mindenhonnan kicsaptak, a cár leánya pedig szolgálatban.* Az asszonyt két évi börtönre ítélték, a gyermekeket pedig állami gondozásba vették.

Gyilkos bandák garázdálkodnak Szerbiában. *Bar* és *Virpazar* szerb helységek közt egy banda megtámadta a személyvonatot, megölt hat katonát és egy csendőrt és kirabolta az utasokat. A banda azután elmenekült.

A hamis játékosok királya — öngyilkos lett. Párisban ön gyilkosságot követett el egy *Ardisson* nevű világfi, akit Európának úgyszólván minden kártyabarlangjában ismertek. Ardissont tartották Európa legjobb kártyakeverőjének és hamisjátékosának. Tagja volt minden előkelő klubnak s jóllehet mindenki tudta róla, hogy hamisan játszik s így jut a hallatlanul nagy nyerevényekhez, sohasem sikerült rajtacspíni a kártyakeverésen. Így látszik azonban, az utolsó időben a szerencse még sem kedvezett annyira a játékosnak, vagy pedig az ügyessége hagyta cserben. Székhelyét Marseillesbe helyezte át, de sem itt, sem Párisban nem sikerült már nagyobb összegeket nyernie. A hamisjátékosok királya — amint Párisban nevezték őt — annyira elszegényedett, hogy Marseillesben egy kis hotelben volt kénytelen lakni. Itt vetett véget önzseivel életének.

TRÉFÁK

A cigány meg a görög a lóvásáron.

Egy földbirtokos már jó ideje nézte az ablakából, hogyan alkuszik a cigány meg a görög egy rozszant gebére. Végre fölütöttek egymásnak s az alkú meg volt kötve. A földbirtokos kíváncsi volt, melyik csaphatta be jobban a másikat s hogy ezt megtudja, oda intette a cigányt:

— Aztán te mennyiért adtad el azt a gebét? — Csókolom kezsit, lábát, húsz koronáért biz én. — Húsz koronáért? Aztán te bikfic, hogyan tudsz húsz koronáért odaadni egy eleven lovat? — Nem ér az, kérem, többet, mint amit a bőrért adnak; mert a jobb lábára sánta szegény. Talán húsz lépésre sem tud a görög rajta elmenni.

Erre a földbirtokos a görögöt hívta magához:

— Hogyan tudtál te sánta lóért pénzt adni. Hiszen húsz lépésre sem tudsz vele elmenni. — Dehogy sánta az, nagyságos úr! Csak a patkó van rá rosszul fölverve, azért sántít. Majd, ha jól megpatkoltatom, amint dukál, mindjárt nem fog az sántítani. — A földesúr megcsóválja a fejét s megszólítja a cigányt: No, dádé! mégis csak bikfic vagy te! Tudod-e, miért sántít a lovad? Rosszul van megvasalva. Azt mondta a görög, hogyha a patkót megigazítatja rajta, mindjárt nem fog sántítani. — Csókolom a kezsit lábát, én a patkót készakarva verettem rá rosszul, hogy aki meg akarja venni, azt gondolja, hogy ez a ló bizonyosan azért sántít, mert rosszul van megvasalva. Igazíthatatja a görög a patkót a lován akár itéletnapig, mégis csak sánta marad az.

Ej, ej, — gondolta a földesúr — mégis csak a cigány volt a huncutabbik. De azért utoljára még odaintette a görögöt.

— Tudod-e, mi az újság? Azt mondta a cigány, hogy készakarva verette föl rosszul a patkót, hogy a vevőt tévútra vezesse vele.

A görög elvörösödik, mérgesen dobbant a lábával:

— Előre gondoltam, hogy becsap ez a cigány, csak kezdjek el vele; azért, mikor a ló árát megadtam neki, óvatosságból hamis koronákkal fizettem ki.

Nincs más megoldás.

A rendőr: Maradjon csöndben! Nem tudja, hogy éjszaka nem szabad az utcán énekelni?

Az ittas nótázó: Hát hol énekeljek? Talán kibéreljek magamnak egy hangversenytermet?

Vigasztalás.

Az özvegyet megkérdezték, vajjon nagyon éri-e, hogy férje nincs már mellette?

— Nem! — felelt az özvegy — Van egy papagályom, amely káromkodik, egy majmom, amely dohányszik és egy kandurmacskám, amely az éjszakákon át házszám-táblák körül tartózkodik — ép úgy, mint a volt férjem.

Életmentés.

A mindig jókedvű István gazdától alamizsnát kér a koldus.

— Aztán mit csinálna, ha adnék ezer koronát?

— Meghalnék örömömben...

— *Akkor megmentem az életét!* — s visszatette az ezrest a bugyellárisba.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

Több hozzánk érkezett felszólalásra közöljük, hogy az alább felsorolt árakat nem szabad úgy tekinteni, mintha azok lapunk megérkezése napján érvényesek volnának. Mindenki tudja jól, hogy az árhullámzások korát éljük, az árak nappról-napra, sőt sokszor óráról-óra váltóznak. Lapunk anyagának összeállítás, kinyomása, a nedves festék megszáradása, a vasúti szállítás stb. jelentékeny időt vesz igénybe, ezért természetesen lapunkat már néhány nappal megjelenése előtt kell elkészítenünk. A piac áralakulását nem láthatjuk előre, így hát azokat az árakat kell közölnünk, amelyeket lapunk elkészülésének napján ismertünk. Az alább következő árakat tehát csupán mint irányárakat kell tekinteni, melyek értékes összehasonlításhoz szolgálnak azokkal az árakkal szemben, melyek lapunk megérkezése napján vannak érvényben. Jelen számunk — amely október hó 8-án jelent meg — az október hó 1-ei árakat közli. A «Vásár és piac» tehát mindig az egy héttel korábbi árakat tudatja olvasóival.

Gabona, liszt és őrlemények. Búza 76 kg-os: Tiszavidéki 10.250—10.300 K, fejérmegyei és pestvidéki 10.200—10.250 K. Búza 78 kg-os: Tiszavidéki 10.350—10.400 K, fejérmegyei és pestvidéki 10.300—10.350 K, rozs 7220—7350 K, takarmányárpa 6800—6950 K, sörárpa 7200—7400 K, zab 6500—6700 K, tengeri 9000—9200, repce 16.000—17.000 K. — Lisztárak: nullásliszt 170 K, főzőliszt 162 K. I. kenyérliszt 154 K, II. kenyérliszt 130 K, 8-as liszt 63 K. Vidéki malmok lisztjéért kilogrammonként a következő árakat fizetik: Duplafogós nullásliszt 150 K, nullásliszt 142 K, főzőliszt 135 K, 6-os kenyérliszt 130 K, 7/2-es kenyérliszt 115 K, 8-as takarmányliszt 62 K, nullás rozsíz 120 K, 1-es rozsíz 100 K. Korpáért 100 kilogrammonként 5150 koronát fizetnek.

Vetőmagvak. Nyers lucernamag 43.000 K, nyers lóheremag 45.000 K, bíborheremag 40.000 K, fehérheremag 50.000 K, baltacimlag 13.000—13.500 K, tiszta tavaszi bükköny 10.000—12.000 K, zabos tavaszi bükköny 10.000—12.000 K, szőszös bükköny 25.000—28.000 K, őszi borsó 10.000—11.100 K, viktória borsó 12.000—12.500 K, velőborsó 12.000—12.500 K, fehérbab 7200—7500 K, tarka bab 7000—7200 K, mák 40.000—42.000 K, káposztarepce 16.000—17.000 K, mustármag 16.000—17.000 K métermázsánként feladóállomásról.

Takarmány. Prima széna 2900—3300 K, muhar 2800—3400 K, tengeriszár 700—1050 K, alomszalma 1600—2000 K, zsupszalma 2030—2400 K, rétszéna harmadrendű 1200—1900 K métermázsánként. Zsupszalma 4—5 kilogrammos kékében 75—85 K. Múttakarmány kilogrammonként: konkoly 54, 8-as takarmányliszt 55, extrahált pogácsaliszt 50, repcepogácsa 72, szárított répaszelet 62 korona métermázsánként.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminőségű 100—200 K, kivételesen 280—300 K, silányabb 85—95 K. Ókor jobbminőségű 140—240 K, kivételesen 285—370 K, középminőségű 100—138 K, alárendelt minőségű 80—95 K. Tehén 80—200 K, kivételesen 320—355. Bivaly 181—230 K, kivételesen 175—215 K. Növendék 85—110 K, kicsontozni való 70—80 K kilogrammonként élősúlyban.

Budapesti lóvásár. Háts csikó 5000—51.000 K, könnyebb kocsiló 67.500—165.000 K, igás kocsiló nehéz 40.000—185.000 K, igás kocsiló könnyű 35.000—100.000 K, számár 15.000—16.000 K, alárendelt minőségű lovak 8000—37.000 K, vágólovak 9000—22.000 K.

Borjú és juh. Borjú 120—260 K, juh 80—260 K kilogrammonként élősúlyban.

Budapesti sertésvásár. Prima urasági 510—525 K, prima szedett 428—450 K, közép 320—350 K, könnyebb 270—300 K, öreg urasági 440—480 K, öreg szedett 330—350 K. Vészelt süldő 210—225 K, nem vészelt 160—190 K kilogrammonként élősúlyban. Zsír ára nagyban 820—840 K, szalonna 720—730 K kilogrammonként.

Bőr. Marhabőr 410—430 K, borjúbőr 780—800 K, juhbőr 480—490 K, kecskebőr 1000 K, báránybőr 600—700 K, lóbőr 6—7000 K.

Tej és tejtermékek. Tej ára nagyban 36-70 K, kicsinyben 38 K, tejfel 140 K, habtejzsin 320 K literenként. Elsőrendű teavaj 780—820 K, tehénúró 100 K, kevert túró 200 K, trappista és óvári saji 440—430 K kilogrammonként.

Zöldségfélék és gyümölcs. Zöldbab 70—80 K, paradicsom 20—25 K, zöldpaprika 18—22 K, burgonya 25—30 K, vöröshagyma 100—110 K, fokhagyma 80—90 K, káposzta 26—40 K, kel 40—50 K, vöröskáposzta 56—70, tök 20—26 K, paraj 46—56 K, sóska 40—50 K, sárgarépa és petrezselyem 22—25 K, retek 25—30 K, kalarábé 26—35 K kilogrammonként, zeller darabja 5—14 K. Alma 40—70 K, körte 40—80 K, szilva 30 K, őszibarack 40—140 K, szőlő 70—100 K, dinnye 12—14 K, dió 140—200, tisztított dió 620—660 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke élő, rántanivaló 500—700 K, sütnivaló 900—1500 K párja. Liba, hizott, kilója 580—650 K, tyúk, élő, párja 900—1600 K, tojás darabja 32 K.

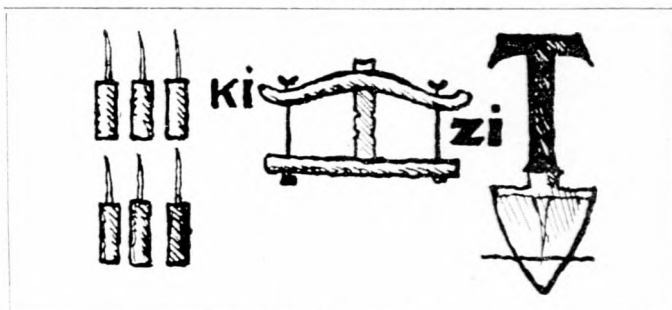
Bor. Az üzleti élet óborban csendes. Újborban az egyes vidékek szerint a termés minősége változó. Az üzlet megindult már újborban. Árajanlatok és árak: gyöngyösi óbor 60—70 K, must 50—60 K, móri 1921-es 13—14 százalékos 100—110 K, dunapentelei must 55 K, óbor 10 százalékos 65—70 K, ceglédi óbor 65—75 K.

Szesz és szeszitalok. Fogyasztási szesz 482 K, műselyem gyártási szesz 200 K, denaturált szesz 230 K, ecetszesz 230 K, ipari szesz 400 K hektoliterfokkonként. Ez képezi a különböző szeszfajták alapárát, melyhez azután a már ismert jutalékokat számítják.

Idegen pénznemek legmagasabb ára. A deviza-központ hivatalos árjegyzése 1922 október hó 3-án: Napoleon arany 9400 K, angol font 11.425 K, dollár 2575 K, francia frank 195 K, német márka 1 K 70 f, olasz lira 110 K — f, osztrák korona 30 f, román lei 16 K — f, cseh korona 82 K — f, svájci frank 485 K, szerb dinár 32 K 80 f, lengyel márka 32 f. Zürichben 100 magyar koronáért 0-21¹/₂ svájci frankot fizettek.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

PETŐFI

SZINMŰ + ELŐJÁTÉKKAL
EGY FELVONÁSBAN
IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN

ELŐJÁTÉK.

SZEREPLŐK:

PETŐFI * SZENT PÉTER * BIRÓ GERGELY * KANALAS MÓZES * ANGYALOK.

(Szín: a mennyország kapuja előtt. Hátul tulipános magyar kapu, mellette, a fal mentén, kis lóca. Felhők. A szín eleje sötét. A kapu előtt rózsaszínű felhőn angyalkák kuporognak és lefelé bámulnak. Idő 1922 december 31.)

Első angyal:

Jaj, be szép ez, nézzétek csak,
Mennyi csillag s mind ragyog!
És amott egy halvány csillag...

Második angyal:

Testvérekéim, angyalok,
Mi lehet az, hogy hívhatják?
Milyen sáppadt! Tán beteg...

Harmadik angyal:

Az a Föld és akik lakják,
Gonoszak az emberek.

Negyedik angyal:

Jaj, egy kicsit vigyázzatok,
Majdhogy le nem löktetek!

(Szent Péter — nagy kulcs az oldalán, pipa a kezében — megjelenik a kapuban.)

Szent Péter:

Ejnye adta, rossz gyermekek,
Már megint kiszöktetek!
Bujjatok be egykettőre...

Első angyal:

Jaj, megcsípett...

Szent Péter:

No, előre...

(az angyalok befutnak a mennyországba. Szent Péter lenéz a világba, aztán leül a lócára.)

Nem jó senki! Hjába várok
Bóbiskolva csendesen!
Másként élnek az emberek,
Nem mint régen, rendesen.
Ma már kevés jut idáig
S kopogtat bé kapumon...

Ezt a haszontalan strázsát
Restellem is, meg unom...
Megromlott a földi forgás,
Hjába várok, remélek.
Gonosz élet — gonosz halál,
Sátáné a sok lélek.
És a Purgatóriumból
Sem várhatok már sokat...

(az egyik kis angyal kiszökik a kapun.)

Bujsz-e vissza, adta huncfut,
Hátrakötöm sarkodat!

(a kis angyal ijedten visszaugrik.)

Biz unalmas ácsorogni
Itt az égi kapuban,
Míg valaki ideballag
Rózsafelhő-saruban...
Ejnye-ejnye, már kerülget...
Szender álom kísért esmét...
S nem jó senki...

Petőfi (megjelenik a kapuban):

Dicsértessék!

Szent Péter:

Te vagy, Sándor? Biz igaz,
Néked jussod vagyon mára.

Petőfi:

Hogy kikérjem, azért jöttem
Ki az égnek tornácára.

Szent Péter:

Meg is kapod s nem lesz kára,
Csak a könyvem kihozom.
Új le addig a lócára...

(bemeleg a kapun.)

Petőfi (*előrejön, lenéz a világba*):

Ó, te halállal ezredévig küzködő
Hazám, örök nagy átoksúly alatt nyögő
Népem, emlékezel-e dalnokodra,
Ki érted szerelmet s éltet áldozott?

Szent Péter (*nagy könyvvel visszatér*): Im itt a könyv!
Hej, megváltozott odalenn minden, amióta — száz esztendeje
annak — először elbocsátott trónusától téged a Felséges Isten!
Halld, az égi törvény mit beszél: Az ég lakóját igaz juss
illeti, hogy minden századik esztendőben, mely a földi terem-
tetésnek évét követi, elmehessen ama földre s nép közé, mely-
ben szemét világra felnyitá. E juss, mint az Ég könyvében
megírva van, Sándor fiam, ma téged is megillet.

Petőfi:

Ó, bocsáss el hamar, Péter, szent atyám,
Hadd láthassam meg árva nemzetem
S legyek fáklyaláng a terhes éjszakában,
Hajnalsugár a viharok ádáz éjjelén!
Ó, nézd, ó nézzed azt a pislá lángot
S a közepében azt a gyász színét...
Hazám!...

Szent Péter:

Mintha halott ország lenne...

Petőfi:

Az hazám!

Szegény hazám, mi volt a te bűnöd,
Hogy szenvedésed kelyhe így betölt,
Ily kintől még csillag nem reszketett,
Ily szörnyű átkot nem nyögött e föld!

Szent Péter: Ej, ne sírj! Ki látott ilyet, itt, az égben
könnyeket! Nézd csak, két lélek tart felénk. Vonulj csak
féltre, még nem szabad megszólítanod őket.

(*Szent Péter a szín bal-, Petőfi a szín jobboldalán vannak.
Bairól két székelyszűrés ember jön.*)

Első magyar: Nézd mán, testvér, milyen fájtos kapu!

Második magyar: Ippeg mint otthon, Csikországba!

Első magyar: Vajjon ki házatáját őrizi?

Második magyar: Nagy úr lehet!

Első magyar: Szolgabíró!

Második magyar: Annál is több, tán még vicispány is!

(*Szent Péter elébük jön. A két magyar lekajja kalapját.*)

Első magyar: Dicsértessék az Úrjézuskrisztus. Instállom
jó helyt járunk-e, biz én nem tudom.

Második magyar: A mennyországba igyekszünk, ha el
nem tévedénk! Instállom, kigyelmed nem az öreg Kócsár
Menyhért, aki tavaly hótt meg éppég terekbuzatöréskor?
Akkurátosan olyan az ábrázatja.

Szent Péter: Jó helyen jártok, mert a mennyország
kapuja előtt álltok!

Első magyar: Tyüü te, akkor ez nem az öreg Meny-
hért, hanem a szent Péter! Ippeg olyan, ahogy a templom-
ban le van fösztve... Nézd csak, a kulcs is nála van.

(*letérdelnek, kezét csókolnak.*)

Szent Péter: Hát ti kik vagytok és honnan jöttetek?

Első magyar: Biró Gergely vónék, tulajdon magam.

Második magyar: Én meg, instállom, Kanalas Mózes,
Ditráról, ott laktam az alvégen a hídnál s szomszédja valék
a Gergőnek.

Szent Péter (*felnyitja a nagy könyvet*): No lássuk csak...
itt vagyon... Jók voltatok, istenes, dolgos, igaz emberek,
templom helyett a kocsmát nem jártátok, méltók vagytok
tehát, hogy az urat meglássátok. És itt vagyon: oláh golyó-
tól holtatok, mert hazátokhoz hívek voltatok.

Első magyar: Biz így volt minden, szent igaz!

Második magyar: Okos könyv, hogy minden benne
van! Ha meg nem sértem, nem a vásárhelyi kalendárium?

Szent Péter:

Az égi könyv ez, embersorsok krónikája,
Megírva benne minden földi pálya.
S jónak, gonosznak méltó ítéleti.
No, menjetek a mennybe, isten gyermeki!

Első magyar:

Köszönjük szépen...

Második magyar:

Dicsértessék...

Első magyar:

Nécsak te, ezt a fájtos kaput,
S túl rajta már az égben visz az út!

Második magyar:

Oly ismerős, mintha csak otthon lennék vendég!

Első magyar:

Tán a mennyországot a magyarnak teremték...

(*bemennek a kapun.*)

Petőfi:

Ráismerek bennök árva nemzetemre,
Csak a magyar hal meg ilyen könnyedén,
Önsírját mindig bolond szívvel ássa
S dalolva száll az égbe — számadásra...

Szent Péter:

Biz jöttek sokan, négy álló éven át,
Míg odalenn vérben fürdött a világ...
Százvezrek, milljók érték ifjú vesztük
S bizony, magyar volt mégis legtöbb köztük.

Petőfi:

Szegény hazám, népek árvája te,
Ki a Krisztus keresztjét hordozod,
Mikor teszed le súlyos terhedet,
Hogy megtörülhesd véres homlokod?
Ó, ha megválthatnám szörnyű átkodat,
Kitépném vérző, lángoló szívem
S kidobnám a csillagtalan ürbe,
Hogy vérével oltsam a Sátán szomjuságát,
Mely magyar vér után eped...
Bocsáss utamra...

Szent Péter:

Ég veled!

(*Petőfi elmegy. Péter hosszasan utánanéz.*)

Úgy száll, mint csillag, fényes üstökös,
Csillagtestvéri mosolygva köszöntik,
S ahogy közöttük elsuhan, a légi szellemek
Feléje versengve nyújtanak kezét...
S most tisztább a föld fénye... Megérkezett...

(*A függönyt lebocsátják.*)

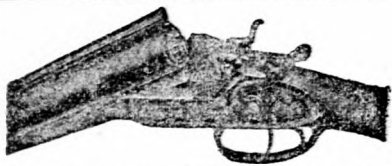
Briliánst, ékszert, gyöngyöt

mindenkinek drágábban vesz (Teréz-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. szemben.)

Hegedű, klarinét, teljes zenekari felszerelés, községi dob, kürt, harmonika, ocarina, zongora, gramfon és lemezek a legolcsóbb árban:

STERNBERG HANGSZERGYÁR

VII., Rákóczi-út 60. (Zenepalota.) Árjegyzéket bérmentve.

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosan a megállapított jutalékért eléri s leggyorsabb lebonyolítást **KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyal-u. 19.****MRAVKÓ JÓZSEF**puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.**Elvállal:** mindenféle fegyver javítását, átalakítását, felújítását és belövését.**Elad:** elsőrangú gyártmányú golyós, sörétes, pisztolyokat, revolvereket, összes vadászati cikkeketLegjobb minőségű
mindennemű golyós-, sörétesöltények, löszerek.**Harangokat**

tisztá harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

Harangművek Rt.„Ecclesia” alapítása
Budapest, IV. ker., Irányi-utca 27. sz.

MEGJELENT:

A BURGONYA TERMELÉSE.Második, tetemesen bővített kiadás.
Irtá: enesei DORNER BÉLA.
97 ábrával, 274 oldal. Ára 10% felárral 440 K.
Ez a legkitünőbb könyv, amely a burgonya-termesztésről megjelent. — Az Athenaeum kiadása. — Kapható minden könyvkereskedésben és elárúsítónál.

Legjobban az jár, aki az

„Uj Barázdá”-ban hirdet.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros-bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

tehénbőrreszímák, boxeszímák, munkáscipők nagy választékban.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

KLOROL

méregmentes vetőmagcsávázószer

Agyonsávázás kizárva. — 10—15% vetőmagmegtakarítás. Csomagja 120 korona. Egy csomag egy métermáza buza csávázására elegendő.

Óvja gyümölcsöseit a gomba- és rovarkártóvok ellen!

DENDRA-CHINOIN
gyümölcsfárbolineum téli permetezésre**POMOLA-** **HIBERNA-**
vértetükátrány **her nyőenyv****SULFAROL**
lisztharmat ellen**KÉRJEN ISMERTETŐT!**

Gyártja CHINOIN VEGYÉSZETI GYÁR, Ujpest. Beszerezhető még a Hangya Szövetkezet fiókjánál, a Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 29. szám.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben

„HANGYA”

vidéki szövetkezeiteiben szerezheti be. 3

Kapható: Férfi és női ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavász. Férfi, női, gyermekcipők, csizmák. Szabókellékek, kész fehérneműk és felsőruhák, úgyszintén mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció-, cipő- és díszműtűk.**DRÓTKERITÉS**legjobb minőségben, legolcsóbban **RENNER ÉS HAMVAI** *szódernyfonat- és szitaárú készítőknél* Budapest, VIII., Köztemető-út 3. szám. Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar közelében.**TITKOK FÖLDJE**

Buday Barna könyve egy óceáni szigetre vetődött tengerészregényét adja elő lebilincselő érdekességgel. A könyvet művészi kivitelű képek díszítik. Megrendelhető bérmentes küldéssel kiadóhivatalukban

60 KORONÁÉRT.**ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR STOWASSER**

kir. udvari szállás BUDAPEST, II., Lánchíd-u. 5. Általánoson elismert, legjobb, világhírű hangszerek és háruk.

Legnagyobb gyár. Javítások és hangolásokban megbízható munkák.

Vörösaréz pálinkafőző-üstökés vörösaréz mosó-üstök rak-táron mindenféle kivitelben **Máthé András** *rész-
mű-
árnyár* Ujpest, Károly utca 11. sz.**Ekéek, ekealkatrészek,**

boronák, kapálóékék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekető aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcseplőkészletek, szecsakavágók, repavágók, darálóok, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösaréz-
ből. **RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNFOR**szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszer **szőlőpermetezők** Szénkéngezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhetők **SZONTÁGH PÁL** *részárny-
gyár* (Cégnfonok Terényi Samu) Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.**SZŐLŐ- ÉS BOR-
GAZDASÁGI GÉPEK**ESZKÖZÖK
LEGJUTÁNYOSABBAN
KAPHATÓK**NAGY IGNÁCCÉGNÉL**
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUTALAPITTATOTT 1884. **9.** TELEFON: József 115-15.**Szakorvos** -rendelő vér- és nemi beteg-
résztére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rökussal szemben.)

Mező gazdasági **SZESZGYÁRAKAT**szeszfőzdeket, pálinkafőző-
és mosóüstöket, valamint
tejgazdasági gépeket és esz-
közöket **KÉSZIT:****Szemenyei Lajos** *rész-
mű-
ves* ónozó és gépműhelye, Budapest, IX., Remete-u. 34.

Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.